

ที่ ศชอ.นบ. ๐๑๔ /๒๕๕๗

๑๓ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ข้อเสนอแนะต่อร่างขอบเขตของงาน TOR ฉบับที่ ๘

เรียน ผู้อำนวยการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

ตามที่ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ได้นำเสนอร่าง ขอบเขตของงานโครงการจัดซื้อรถโดยสารใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) จำนวน ๓,๑๘๓ คัน ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับที่ ๘ เพื่อขอรับข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานหรือประชาชน ผู้สนใจทั่วไป ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๗ รายละเอียดดังกล่าวแล้วนั้น

ศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการจังหวัดนนทบุรี ในฐานะสมาชิกเครือข่ายประชาชนทุกคนขึ้นรถเมล์ได้ทุกคน ขอส่งข้อเสนอแนะต่อร่างขอบเขตของงานโครงการจัดซื้อรถโดยสารดังกล่าวมายังท่าน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ขอให้ ขสมก. กำหนดคุณลักษณะทั่วไปของรถโดยสารธรรมดา จำนวน ๑,๖๕๙ คัน ให้เหมือนกับรถโดยสารปรับอากาศ จำนวน ๑,๕๒๔ คัน กล่าวคือ เป็นรถโดยสารชั้นเดียว แบบไม่มีบันได (No Step Bus) โดยให้แตกต่างกันเฉพาะ “มี” กับ “ไม่มี” เครื่องปรับอากาศ เท่านั้น เพื่อให้คนทุกกลุ่มในสังคมสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากรถโดยสารดังกล่าวด้วยมาตรฐานเดียวกันทุกคน

๒. ขอให้ ขสมก. “ยกเลิก” แนวคิดที่จะติดตั้งลิฟต์ยกรถขึ้นในรถโดยสารธรรมดา จำนวน ๑,๖๕๙ คัน เพื่ออำนวยความสะดวกคนพิการที่ใช้เก้าอี้เข็นเพียงกลุ่มเดียว เพราะนอกจากจะสิ้นเปลืองงบประมาณจำนวนมากโดยใช่เหตุแล้ว ยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม หรือ Universal Design ที่มุ่งแก้ปัญหาด้วยการออกแบบตัวรถเมล์ ให้เอื้อกับบุคคลทุกเพศทุกวัยและทุกสภาพร่างกาย ไม่ว่าจะเป็เด็กเล็ก สตรีมีครรภ์ ผู้ที่มีรถเข็นเด็กอ่อน ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ คนที่มีสุขภาพไม่แข็งแรง และบุคคลทั่วไป สามารถขึ้น-ลงรถเมล์ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

๓. ขอให้คณะกรรมการร่างที่โออาร์ ปรับวิธีคิดแก้ไขปัญหาได้ห้องรถโดยสารแบบชานต่ำครูดกับถนนหรือคอสะพาน เนื่องจากสภาพถนนในถนนสายรอง จำนวน ๑๑ จุด ไม่เอื้อต่อการเดินรถโดยสารแบบชานต่ำ เพราะขณะนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างและซ่อมบำรุงทาง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลตำบลบางปู และบริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด (มหาชน) ต่างตอบรับที่จะแก้ไขปรับปรุงถนนหรือคอสะพานดังกล่าวแล้ว ดังนั้น ขสมก. จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดคุณลักษณะทั่วไปของรถโดยสารธรรมดา จำนวน ๑,๖๕๙ คัน ให้เป็นแบบพื้นสูงและติดตั้งลิฟต์ยกรถขึ้นคนพิการอีกต่อไป

อนึ่ง การติดตั้งลิฟต์ยกกรงเข็นจะอำนวยความสะดวกเฉพาะคนพิการที่ใช้เก้าอี้เข็น เพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น ส่วนคนพิการทางกาย/การเคลื่อนไหวอื่นที่ใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน (Walker) ใช้ไม้เท้า หรือไม้ค้ำยัน รวมทั้งคนพิการที่เป็นรูมาตอยด์ (มีภาวะข้ออักเสบ/ข้อยึดติดกัน ไม่สามารถงอข้อเท้า/หัวเข่าได้) หรือคนพิการทางการเห็นที่ใช้ไม้เท้าขาวในการเดินทาง หรือผู้สูงอายุที่มีภาวะข้อเข่าเสื่อม ต่างไม่สามารถใช้งานรถเมล์ดังกล่าวได้ เพราะไม่ได้นั่งเก้าอี้เข็นและคนพิการส่วนใหญ่ไม่สะดวกใจที่จะใช้ลิฟต์ยกกรงเข็นคนพิการ เนื่องจากการยกลิฟต์ขึ้น-ลงแต่ละครั้งใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕-๘ นาที ต่อคนต่อคัน ส่วนการขึ้น-ลงรถโดยสารแบบไม่มีบันได (No Step Bus) ใช้เวลาน้อยกว่า ๓๐ วินาที ต่อคน

๔. ขอให้ ขสมก. พิจารณากำหนดให้มีระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ภายในและภายนอกตัวรถลงไปในทีโออาร์เลย เช่น ระบบเสียง ระบบตัวอักษรวิ่งบนป้ายอิเล็กทรอนิกส์หรือจอภาพ เพื่อแสดงข้อความ หมายเลขรถประจำทาง จุดหมายปลายทาง ชื่อป้ายจอดรถโดยสารป้ายถัดไป ประกาศกำหนดเวลาออกรถ ประกาศว่ารถถึงจุดหมายปลายทางแล้ว หรือประกาศเตือนภัยต่าง ๆ เพื่อให้คนพิการทางการเห็นและคนพิการทางการได้ยิน สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้เช่นเดียวกับผู้โดยสารทั่วไป

หากไม่สามารถทำได้ ขสมก. ควรเปิดโอกาสให้คนพิการเข้ามีส่วนร่วมในการจัดทำร่างขอบเขตงานและเอกสารการประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้างระบบสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ภายในและภายนอกตัวรถ เพื่อให้คนพิการทางการเห็นและคนพิการทางการได้ยินสามารถรับรู้และเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่พนักงานบนรถสื่อสารกับผู้โดยสารทั่วไปได้ในทันทีที่เปิดให้บริการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรยุทธ สุขนวิวิท)

ผู้อำนวยการศูนย์การดำรงชีวิตอิสระคนพิการจังหวัดนนทบุรี